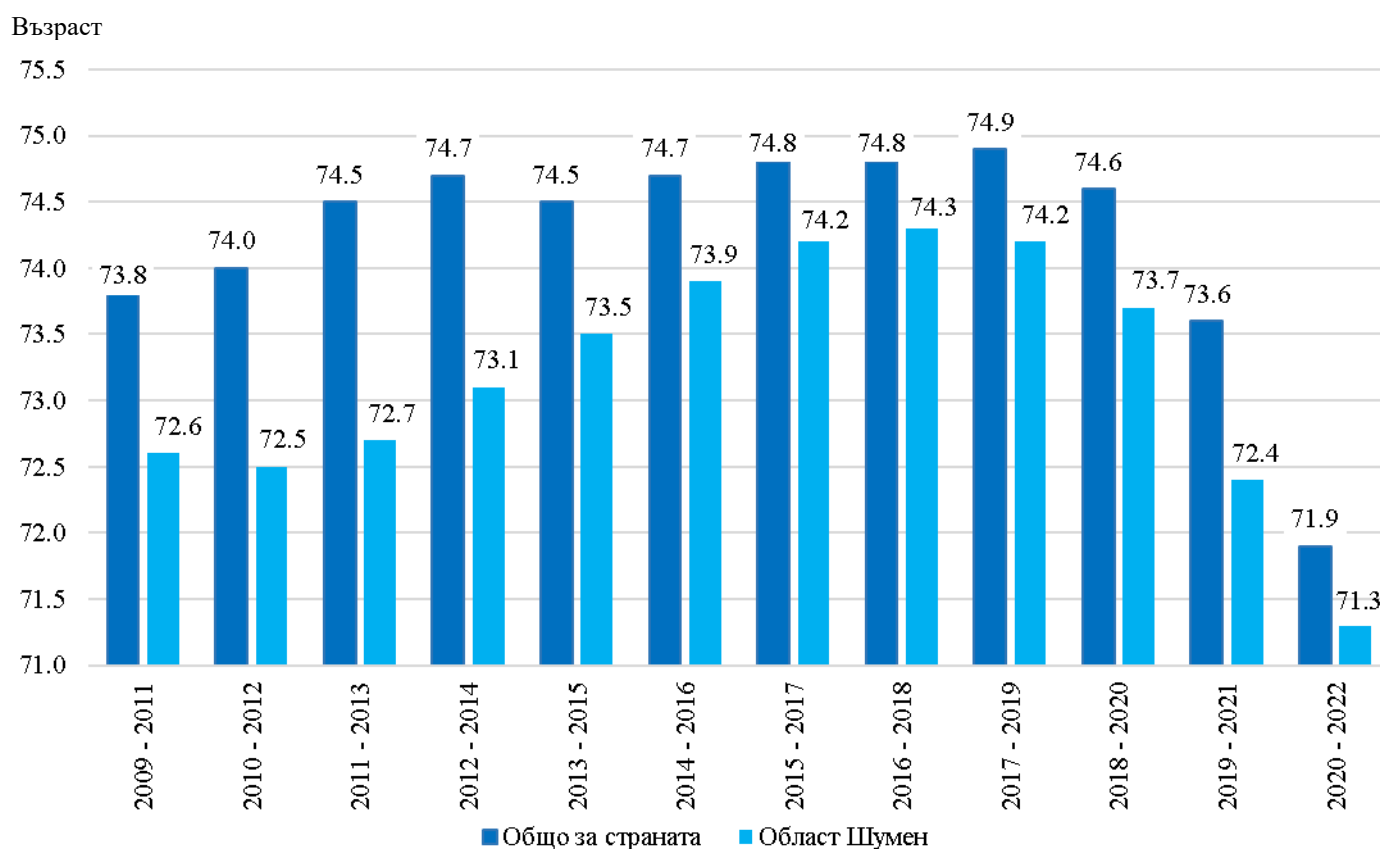

ОЧАКВАНА СРЕДНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРЕДСТОЯЩИЯ ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ ПЕРИОДА 2020 - 2022 ГОДИНА

Очакваната средна продължителност на предстоящия живот¹ общо за населението на област Шумен, изчислена за периода 2020 - 2022 г., е 71.3 години, като спрямо предходния период (2019 - 2021) намалява с 1.1 години. Средната продължителност на живота в областта е с 0.6 години по-ниска от средната за страната - 71.9 години.

Фиг. 1. Очаквана средна продължителност на предстоящия живот общо за страната и област Шумен по периоди

Различната смъртност при мъжете и жените определя и различната средна продължителност на живота при тези категории население.

¹ Показателят за очакваната продължителност на живота показва средната продължителност на предстоящия живот на новородените при хипотеза за неизменност в интензивността на наблюдаваната през дадена година повъзrastова смъртност.

Подробна информация за очакваната средна продължителност на предстоящия живот за отделните възрасти е публикувана на сайта на НСИ в рубриката „Население и демографски процеси“, тема „Таблицы за смъртност“.

Средната продължителност на живота при мъжете в област Шумен е 68.5 години, докато при жените е по-висока - 74.4 години. В област Шумен равнището на показателя при мъжете е по-високо от регистрираното средно за страната с 0.2 години, докато при жените е по-ниско с 1.4 години.

Спрямо 2012 през 2022 г. очакваната средна продължителност на предстоящия живот в област Шумен е намаляла с 1.2 години. При жените наблюдаваме намаление на средната продължителност с 1.6 години, докато при мъжете намалението е с 0.4 години. Най-голяма е била разликата в очакваната средна продължителност на предстоящия живот по пол в периода 2010 - 2012 г. - 7.1 години, а най-малка в периодите 2015 - 2017 г. и 2020 - 2022 г. - 5.9 години в полза на жените.

1. Очаквана средна продължителност на предстоящия живот в област Шумен по пол и периоди

Периоди	Общо	Мъже	Жени
2010 - 2012	72.5	68.9	76.0
2011 - 2013	72.7	69.4	76.1
2012 - 2014	73.1	69.7	76.6
2013 - 2015	73.5	70.3	76.9
2014 - 2016	73.9	70.8	77.1
2015 - 2017	74.2	71.3	77.2
2016 - 2018	74.3	71.3	77.3
2017 - 2019	74.2	71.0	77.6
2018 - 2020	73.7	70.5	77.0
2019 - 2021	72.4	69.5	75.6
2020 - 2022	71.3	68.5	74.4

Очакваната продължителност на живота в регионален аспект варира от 69.4 години в област Видин до 74.8 години в област София (столица), като общо в четиринадесет области тя е над средната за страната. При мъжете стойността на показателя по области се движи между 71.4 години (Кърджали) и 65.8 години за област Видин. При жените, които във всички области на страната живеят по-дълго от мъжете, средната продължителност варира в малко по-тесни граници - между 78.4 години за област София (столица) и 73.8 години за област Видин.

За периода 2020 - 2022 г. разликата в продължителността на живота между двата пола е най-голяма в област София (8.4 години), а най-малка - в област Шумен (5.9 години).

Методологични бележки

Таблиците за смъртност (биометрични таблици) се използват за изучаване на повъзрастовата смъртност на населението. Те показват порядъка на измирането на едно поколение и отразяват постепенното намаление на състава му под влияние на смъртността. Таблиците съдържат система от повъзрастови коефициенти (представени като функция на възрастта), които измерват нивото на смъртността в отделните периоди от времето, доживяването до определена възраст, продължителността на живота и други.

Таблиците за смъртност се изчисляват въз основа на данни за броя на умрелите лица по единична възраст и година на раждане; брой на населението по единична възраст и броя на живородените **от три последователни години**. При изчисляване на таблиците за смъртност за периода 2020 - 2022 г. са използвани данни за ревизирания брой на населението към 31.12.2020 и 31.12.2021 г., както и за населението към 31.12.2022 г., изчислено на база данните от Преброяване 2021 и естественото и механично движение.

Показателят „средна продължителност на предстоящия живот“, изчисляван въз основа на данните от таблиците за смъртност, измерва очакваното (вероятностно) количество години (или брой години), които предстои средно да преживее едно лице на възраст x (лицата от всяка възраст), при условие че през целия му живот интензивността на смъртността ще се запази същата, каквато е била през текущия период.

Средната продължителност на предстоящия живот се изчислява като отношение на сумата на човекогодините, които предстоят да преживеят достигналите дадена възраст x за целия период от предстоящия им живот (от възраст x до пределната възраст), към броя на доживелите възрастта x .

Средната продължителност на предстоящия живот на новороденото се приема за средна продължителност на живота на населението.